

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania I. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
z udziałem P. R.

o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 13 stycznia 2022 r.,
zażalenia odwołującej się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 lipca 2021 r., sygn. akt III AUz [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 14 lipca 2021 r. odrzucił skargę kasacyjną I. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z 14 kwietnia 2021r., który oddalił zażalenie skarżącej na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z 11 grudnia 2020 r., odrzucające jej odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z 19 sierpnia 2019 r., określającej podstawę wymiaru składek pracownika P.R.

W uzasadnieniu odrzucenia skargi kasacyjnej Sąd Apelacyjny wskazał, iż wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 86 zł, a zatem jest niższa niż dziesięć

tysięcy złotych. W konsekwencji skarga podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu zarzucono naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. poprzez odrzucenie skargi kasacyjnej podczas gdy sprawa dotyczy objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, a nadto wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie przekracza 10.000 zł. Skarżąca wniosła o uchylenie postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej. Jednocześnie o zmianę postanowienia dotyczącego wartości przedmiot zaskarżenia na kwotę 388.798 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

1. Zażalenie zostało wniesione na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z 14 lipca 2021 r., odrzucające skargę kasacyjną I. (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. od postanowienia tego Sądu z 14 kwietnia 2021 r., oddalającego zażalenie spółki na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z 11 grudnia 2020 r., odrzucające odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z 19 sierpnia 2019 r., stwierdzającej, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne P.R. – jako pracownika płatnika składek I. (...) spółka z o.o. z siedzibą w G. – jest wyższa o przychody z tytułu wykonywania pracy w ramach umów zlecenia zawartych z I. SA na rzecz swojego pracodawcy I. (...) sp. z o.o.

2. W sprawie pozwany przyjął w decyzji, że ma zastosowanie regulacja z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, czyli że jest jeden pracowniczy tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, jednak zlecenie powoduje zwiększenie podstawy wymiaru składek wobec uzyskiwania dochodów z umów wykonywanych na rzecz pracodawcy.

3. Negatywna ocena zażalenia wynika z treści odwołania skarżącej od decyzji pozwanego dotyczącej P. R. z 19 sierpnia 2019 r. Stwierdzić należy, że akta organu rentowego po wniesieniu odwołania stają się częścią sprawy sądowej. Inaczej ujmując, postępowanie przed organem rentowym składa się na materiał sprawy, który sąd ma na uwadze przed wyrokowaniem. Postępowanie przed

organem rentowym jest pierwszym etapem sprawy i po odwołaniu do sądu stanowi część tego samego postępowania, zatem akta organu rentowego nie stanowią odrębnego dowodu, lecz dokumentują dotychczasowy stan sprawy. Po wniesieniu odwołania organ rentowy przekazuje akta sprawy sądowi (art. 477⁹ § 2 k.p.c.). Nie dopuszcza się tu zatem dowodu z akt organu rentowego, gdyż nie są to akta odrębnej sprawy. Nie jest więc konieczne indywidualne ujawnianie poszczególnych dokumentów z tych akt (por. choćby wyrok Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2020 r., I UK 137/19).

4. Podkreśla się to z dwóch zasadniczych przyczyn. Skarżąca błędnie przyjmuje, że skoro mogła wnieść jedno odwołanie jednocześnie od 108 podobnych decyzji organu rentowego, to pozwala to na kumulację (zsumowanie) wartości przedmiotów sporu w tych sprawach na kwotę 388.798 zł, co przewyższa 10.000 zł. i czynić ma skargę kasacyjną dopuszczalną w sprawach wszystkich ubezpieczonych. Otóż takie ujęcie odwołania *un bloc* nie oznacza, że dopuszczalne jest zsumowanie wartości przedmiotów sporów ubezpieczonych. Nie jest to prawidłowe, gdyż sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych to sprawa indywidualnego ubezpieczonego, nawet gdy przedmiot sprawy jest tożsamy lub podobny do spraw innych ubezpieczonych. Wówczas z reguły uzasadnione jest połączenie spraw do wspólnego rozpoznania. W tym zakresie sytuacja ubezpieczonych nie różni się od sytuacji stron w postępowaniu cywilnym, czyli występuje współuczestnictwo formalne i rozpoznaniu podlegają konkretne sprawy ubezpieczonych, które wymagają indywidualnego rozpoznania (procesowego wydzielenia i odrębnego osądzenia). Sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych określa więc sytuacja ubezpieczonego wyznaczona indywidualną decyzją organu rentowego i w takim zakresie (podmiotowym i przedmiotowym) podlega ocenie w aspekcie dopuszczalności skargi kasacyjnej.

5. Prowadzi to do oceny zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Uprawnione jest stwierdzenie, iż skarżąca nie podważyła zastosowania tej regulacji w odniesieniu do P. R. Chodzi o to, że decyzja ZUS z 19 sierpnia 2019 r. została w tym zakresie oparta na określonych ustaleniach i ocenie prawnej, czyli ma swą podstawę faktyczną i materialnoprawną. Natomiast odwołanie odnosi się jednocześnie do 108 decyzji i jest ogólne. Brak jest

w odwołaniu indywidualnej analizy sytuacji P.R. Treść odwołania jest zbyt ogólna i dlatego nie podważa rozstrzygnięcia dotyczącego P. R. w decyzji z 19 sierpnia 2019 r.

6. Odwołanie obejmujące 108 decyzji nie przedstawiało indywidualnej analizy co do zastosowania art. 8 ust. 2a w sytuacji P. R. Brak jest stanowiska skarżącej w odwołaniu w tym zakresie, zwłaszcza wobec konkretnego stanowiska organu rentowego dotyczącego sytuacji P. R., ujętego w decyzji dotyczącej tego ubezpieczonego i dalej w odpowiedzi na odwołanie skarżącej.

7. Taki sam mankament wykazuje zażalenie, gdyż skarżący powraca do odwołania i zarzutu, że organ rentowy nie wyjaśnił istoty sprawy, czyli co było przedmiotem rozliczeń i wnosi o zwrot sprawy do organu rentowego, w sytuacji gdy jak wskazano wyżej, decyzja organu rentowego była konkretna w odniesieniu do sytuacji P.R. (podobnie odpowiedź na odwołanie), natomiast odwołanie było ogólne i nie analizowało indywidualnie sytuacji P.R.

8. Nie chodzi przy tym o samodzielny tytuł ubezpieczenia wynikający z udziału w konkursie czy zleceniu, albowiem znaczenie miała sytuacja z art. 8 ust. 2a, która oparta jest na jednym tytule ubezpieczenia społecznego, pracowniczym a nie cywilnym. W sprawie organ rentowy rozstrzygnął o zasadności stosowania tej regulacji, co indywidualnie nie zostało podważone w odwołaniu a co ostatecznie Sąd Apelacyjny przyjął za przesłankę rozstrzygania o dopuszczalności skargi kasacyjnej.

9. Ważniejsze jest jednak stwierdzenie, że badanie kwestii faktycznych w aspekcie stosowania art. 8 ust. 2a i oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej w tej sprawie nie jest uprawnione z tej przyczyny, że Sąd Najwyższy związany jest postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z 14 kwietnia 2021 r., które jest prawomocne i nie podlega kontroli w tej sprawie, czyli postanowieniem oddalającym zażalenie na postanowienie o odrzuceniu odwołania.

Z tych motywów należało oddalić zażalenie na odrzucenie skargi kasacyjnej – art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.